

Πρόγραμμα Περιβαλλοντικής Εκπαίδευσης
«Ο λόφος και ο αμμόλοφος»
Σχολικό έτος 2023-2024

Γεωπαιδεία Κοιν.Σ.Επ.
Ολυμπιονικών 9Α ΤΚ 15232, Χαλάνδρι
τηλ. 2130299551
κιν. 6984198181
info@geopedia.gr
www.geopedia.gr

Εκπαιδευτικό περιβαλλοντικό πρόγραμμα «Ο λόφος και ο αμμόλοφος»

ΠΟΥ ΘΑ ΠΑΜΕ

Ελάτε με τη βραβευμένη από τη WWF περιβαλλοντική ομάδα [Γεωπαιδεία](#) σε ένα εκπαιδευτικό πρόγραμμα που υλοποιείται εκτός σχολικών μονάδων, σε δύο θέσεις στη Ραφήνα με ιστορικό και περιβαλλοντικό ενδιαφέρον. Πρώτη θέση είναι ο πευκόφυτος λόφος Οχυρό, ένα χερσαίο οικοσύστημα και δεύτερη η παραλία Μαρίκες ένα παράκτιο οικοσύστημα. Χαρακτηρίζονται από ιδιαίτερα φυσικά στοιχεία, προστατευόμενα είδη, απειλούμενους οικότοπους αλλά και από μία μεγάλη ιστορία από τον Β΄ Παγκόσμιο Πόλεμο.

ΤΙ ΘΑ ΚΑΝΟΥΜΕ

Ο συνδυασμός των 2 θέσεων δίνει τη δυνατότητα στους μαθητές να εκφραστούν, να ανακαλύψουν και τελικά να μελετήσουν βιωματικά τα στοιχεία του περιβάλλοντος.

1η στάση Λόφος οχυρού

Ο λόφος της Παναγίτσας, δίπλα στο ρέμα της Ραφήνας, καλύπτεται από ένα πευκόφυτο δάσος, το "Δάσος Οχυρό". Εδώ, οι Γερμανοί στην κατοχή υποχρεώνοντας τον ντόπιο πληθυσμό σε καταναγκαστικά έργα, κατασκεύασαν ορύγματα, πολυβολεία, ανοικτές θέσεις πυροβόλων, αποθήκες πυρομαχικών και υπόγεια καταφύγια.

Θα έρθουμε σε επαφή με την ιστορία σε ένα ανοιχτό μουσείο στη φύση και θα μας δοθεί η ευκαιρία να παρατηρήσουμε την αλληλεπίδραση του ανθρώπου με το περιβάλλον. Περπατώντας στο λόφο, ανάμεσα στα πεύκα, θα δούμε τα οχυρωματικά έργα και θα βιώσουμε τη φύση και την ιστορία. Τα παιδιά έρχονται βιωματικά σε επαφή με την ιστορία και αντιλαμβάνονται γιατί επιλέχτηκε αυτή η θέση για την κατασκευή των έργων.

Χρόνος υλοποίησης: 1-1,5 ώρα

2η στάση Παραλία Μαρίκες

Στην παραλία Μαρίκες, θα έρθουμε σε επαφή με ένα ιδιαίτερο οικοσύστημα και θα ανακαλύψουμε σπάνιους οικότοπους για το Αττικό τοπίο. Αναδεικνύοντας τρία ιδιαίτερα στοιχεία της παραλίας, τα παιδιά έρχονται σε επαφή και γνωρίζουν:

Την **Ποσειδωνία**, αυτή που όλοι αποφεύγουμε και λαθεμένα αποκαλούμε φύκια. Αποτελεί ένα προστατευόμενο φυτό της θάλασσας, με μεγάλη οικολογική σημασία και παίζει πολλούς σημαντικούς ρόλους στην παραλία. Τα παιδιά εντοπίζοντας Ποσειδωνία στην ακτή αναγνωρίζουν τα μέρη της, εντοπίζουν οργανισμούς πάνω σε αυτή και τελικά αλλάζουν την αρχική τους στάση απέναντί της.

Τον **ακτόλιθο**, (οι ντόπιοι τον αποκαλούν «γερμανικό τσιμέντο»), μια γεωμορφή, που δημιουργείται ακριβώς στην ακτή και στη συγκεκριμένη παραλία καταλαμβάνει σχεδόν όλη την έκτασή της με τη μορφή μιας μεγάλης λωρίδας βράχου με αντιδιαβρωτικό ρόλο. Τα παιδιά παρατηρούν και αγγίζουν τον ακτόλιθο, εντοπίζουν τα σημεία διάβρωσης της ακτής (συμπίπτουν με σπασμένο ακτόλιθο) παρατηρούν τους ζωντανούς οργανισμούς πάνω του.

Τους **αμμόλοφους**, που φιλοξενούν ανθεκτικά φυτά και αποτελούν περιβάλλοντα με μεγάλη βιοποικιλότητα. Οι αμμόλοφοι αποτελούν ταυτόχρονα γεωμορφές αλλά και οικότοποι. Είναι ευαίσθητα οικοσυστήματα που απειλούνται άμεσα από την ανθρώπινη δραστηριότητα στην ακτή. Τα παιδιά αναγνωρίζουν τα μεγέθη των αμμοθινών (εμβρυακές, σταθερές θίνες) και αναγνωρίζουν χαρακτηριστικά φυτά των αμμοθινών και μαθαίνουν για τους διαφορετικούς τρόπους προσαρμογής τους. Οι αμμόλοφοι της παραλίας είναι οι τελευταίοι εναπομείναντες σε τέτοια έκταση και μέγεθος στην Αττική.

Χρόνος υλοποίησης: 1 ώρα

Με την ολοκλήρωση του προγράμματος οι μαθητές αντιλαμβάνονται το ρόλο των στοιχείων που γνώρισαν και διερωτώνται για τη σημασία και της αλληλεπίδρασής τους. Σκοπός του προγράμματος, είναι η περιβαλλοντική ευαισθητοποίηση των μαθητών και κατ' επέκταση η ανάδειξη και προστασία του φυσικού και ανθρωπογενούς περιβάλλοντος.

Ελάτε να γνωρίσουμε πως μπλέκονται η φύση και ο άνθρωπος!

ΕΦΑΡΜΟΓΗ

Τάξεις: **Γυμνάσιο** και **Λύκειο**. Το πρόγραμμα προσαρμόζεται στις ανάγκες και απαιτήσεις των αντίστοιχων ηλικιακών ομάδων.

Ημερομηνίες διεξαγωγής: Το πρόγραμμα εφαρμόζεται οποιαδήποτε χρονική περίοδο, όταν οι καιρικές συνθήκες το επιτρέπουν.

ΤΟΠΟΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ

ΕΝΑΡΞΗ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ: Λόφος Οχυρό Ραφήνας (δίπλα από το ΓΕΛ Ραφήνας)

Στο google maps: <https://goo.gl/maps/HGqVJYpgexrA53xm9>

Παραλία Μαρίκες Ραφήνας

Στο google maps: <https://goo.gl/maps/HCvERjQhRhCkY77jZ>

Και στις 2 θέσεις υπάρχει χώρος στάθμευσης των σχολικών λεωφορείων.

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΠΡΟΣΦΟΡΑ

Κόστος συμμετοχής ανά παιδί: 7€ (ελάχιστο κόστος υλοποίησης 220€)

Στην τιμή της εκδρομής περιλαμβάνονται:

- Οργανωμένη περιήγηση με συνοδούς επιστήμονες
- Σχεδιασμός, οργάνωση και υλοποίηση εκδρομής από τη Γεωπαιδεία

Στην τιμή της εκδρομής δεν περιλαμβάνονται:

- ΦΠΑ
 - Μεταφορικά από/προς τον χώρο υλοποίησης του εκπαιδευτικού προγράμματος
- Επικοινωνήστε μαζί μας για μία οικονομική προσφορά και για τη μεταφορά από/προς τον χώρο διεξαγωγής του προγράμματος
- Φαγητό

ΠΟΙΟΙ ΕΙΜΑΣΤΕ

Η ομάδα της **Γεωπαιδείας ΚοινΣεπ** δραστηριοποιείται στον τομέα του περιβάλλοντος με σκοπό την ανάδειξη και προστασία του. Πρόκειται για μια πολυπληθή **επιστημονική ομάδα**, με πολυετή επαγγελματική εμπειρία, που απαρτίζεται από περιβαλλοντολόγους, γεωλόγους, βιολόγους, ωκεανογράφους, δασολόγους, αρχαιολόγους και παιδαγωγούς.

Σχεδιάζει, οργανώνει και υλοποιεί πλήθος εκδρομών με δραστηριότητες στη φύση με βιωματική περιβαλλοντική εκπαίδευση, σε περιοχές μεγάλης οικολογικής αξίας, με συνοδούς επιστήμονες παιδαγωγούς. Συμμετέχω σε μία ευχάριστη διαδικασία όπου ... «ΠΕΡΠΑΤΩ, ΑΝΑΚΑΛΥΠΤΩ, ΜΑΘΑΙΝΩ», ευαισθητοποιούμαι και τελικά προστατεύω το περιβάλλον!

Το 2019 η Γεωπαιδεία απέσπασε το **1ο βραβείο** στο πρόγραμμα της **WWF**, του μεγαλύτερου οργανισμού προστασίας και αποκατάστασης του περιβάλλοντος, **“Impact Ventures Greece”**. Το παγκόσμιο πρόγραμμα επιτάχυνσης έχει ως στόχο να υποστηρίζει επιχειρήσεις που φιλοδοξούν να συμβάλλουν στην προστασία σημαντικών οικοσυστημάτων.

Από το 2021 συμμετέχει ενεργά στο Social Dynamo, του ιδρύματος Μποδοσάκη για μια δυναμική Κοινωνία των Πολιτών που δρα, επηρεάζει, παρεμβαίνει.

Περισσότερες πληροφορίες: www.geopedia.gr

www.facebook.com/geopedia.gr

ΠΕΡΠΑΤΩ
ΑΝΑΚΑΛΥΠΤΩ
ΜΑΘΑΙΝΩ

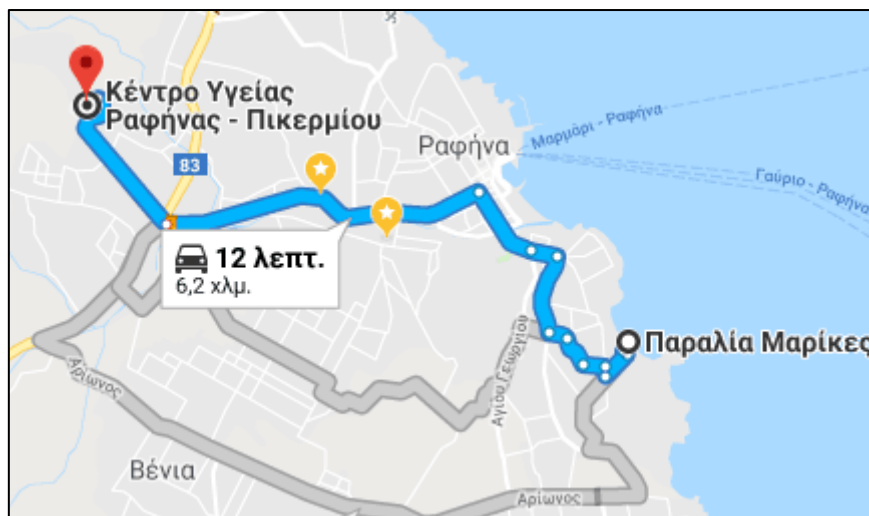
ΑΣΦΑΛΕΙΑ ΚΑΙ ΥΓΙΕΙΝΗ

Το προτεινόμενο εκπαιδευτικό πρόγραμμα λαμβάνει σοβαρά υπόψη του την ασφάλεια των συμμετεχόντων (μαθητών και εκπαιδευτικών) δεδομένου ότι είναι πρωταρχικής και ουσιώδους σημασίας για την Γεωπαιδεία ΚοινΣΕπ για κάθε δραστηριότητα στη φύση. Η εφαρμογή του προγράμματος βασίζεται στην πρόληψη αποφυγής ατυχήματος και έχουν ληφθεί όλα τα μέτρα για την αποφυγή ατυχήματος στη φύση.

Η προτεινόμενη περιοχή αποτελείται από φυσικά τοπία μέσα σε αστικό περιβάλλον και είναι κατάλληλη για μαθητές κάθε ηλικίας, αφού έχει το πλεονέκτημα της εύκολης πρόσβασης από τις σχολικές μονάδες, καθώς και της ασφαλούς περιήγησης. Ο χώρος στάθμευσης γειτνιάζει τις θέσεις υλοποίησης του προγράμματος και συνεπώς η πρόσβαση σε αυτή γίνεται με απόλυτη ασφάλεια. Οι προκαθορισμένες στάσεις του προγράμματος και οι διαδρομές μεταξύ αυτών στον λόφο και στην παραλία είναι ορισμένες επακριβώς και πραγματοποιούνται από ομαλές διαδρομές χωρίς εμπόδια, χωρίς να υπάρχει επαφή με υγρό στοιχείο.

Εκτός του αριθμού των συνοδών εκπαιδευτικών που ορίζει ο κανονισμός, οι μαθητές συνοδεύονται τουλάχιστον από δύο μέλη της Γεωπαιδείας ΚοινΣΕπ. Έτσι, οι μαθητές χωρίζονται σε ολιγομελείς ομάδες που επιβλέπονται από ικανό αριθμό συνοδών.

Οι συνοδοί φέρουν μαζί τους φαρμακείο πρώτων βοηθειών εφοδιασμένο με πιστοποιημένα ιατρικά αναλώσιμα για την άμεση επέμβαση και περίθαλψη ενδεχόμενου τραυματισμού. Επίσης, το κέντρο υγείας Ραφήνας-Πικερμίου απέχει από τον χώρο υλοποίησης του προγράμματος περίπου 6km, 12 λεπτά με χρήση αυτοκινήτου.

Απόσταση και χρόνος προσέγγισης του πλησιέστερου κέντρου υγείας στην περιοχή υλοποίησης του προγράμματος

Η υλοποίηση του προγράμματος πραγματοποιείται μόνο σε εποχή κατάλληλη για την εφαρμογή του, όταν δηλαδή το επιτρέπουν οι καιρικές συνθήκες. Σε περίπτωση πρόβλεψης ακατάλληλου καιρού το πρόγραμμα θα αναβάλλεται για επόμενη ημερομηνία.